

การพัฒนาแนวทางการจัดทำหลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

The Guideline Development of ASEAN Curriculum Construction for Schools within Secondary Educational Service Area Office 27

จิรภัทร สมคำ¹, ธัญญธร ศรีวิเชียร²

Jirapat Somkham¹, Thanyathorn Srivichian²

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดของการจัดทำหลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 2) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดทำหลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 3) พัฒนาแนวทางการจัดทำหลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 การวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของการจัดทำหลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูล จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมิน ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดทำหลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานหลักสูตรอาเซียน จำนวน 180 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม ระยะที่ 3 การพัฒนาแนวทางการจัดทำหลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

¹ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² อาจารย์ สาขาวิชาการบัญชี คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ Master degree Student of Educational Administration Program, Faculty of Education, Mahasarakham University

² Mahasarakham Business School

ผลการวิจัย พบว่า

1. องค์ประกอบและตัวชี้วัดการจัดทำหลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ 46 ตัวชี้วัด และผลการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ประกอบด้วยด้านการกำหนดเนื้อหารายวิชา ด้านการประเมินผลและปรับปรุงการใช้หลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และ ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2. สภาพปัจจุบันการจัดทำหลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ การกำหนดเนื้อหารายวิชา การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอาเซียนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สภาพที่พึงประสงค์ การจัดทำหลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอาเซียน การประเมินผลและการปรับปรุงการใช้หลักสูตรและการกำหนดเนื้อหารายวิชา

3. แนวทางการจัดทำหลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 1) การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอาเซียน ซึ่งแจ้งบุคลากรเพื่อสร้างความเข้าใจ กำหนดเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจให้สอดคล้องกับนโยบายการขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน จัดเตรียมข้อมูล สารสนเทศที่เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรและตรวจสอบความพร้อมก่อนการนำหลักสูตรไปใช้ กำหนดแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา บทบาทหน้าที่ แนวทาง วิธีการในการใช้หลักสูตร สร้างเครือข่ายในการดำเนินงานพัฒนาบุคลากรและจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กำหนดโครงสร้างรายวิชา คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้และแผนการเรียนรู้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตร ตรวจสอบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง จัดแหล่งเรียนรู้ ห้องศูนย์การเรียนรู้อาเซียน วิเคราะห์เครื่องมือและใช้กระบวนการวิจัย จัดหา ผลิตสื่อ ใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียน ใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร พัฒนาครูด้านการจัดการเรียนการสอน 3) การประเมินผลและการปรับปรุงการใช้หลักสูตร วิเคราะห์สภาพสถานศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร นิเทศ กำกับ ติดตาม ประสานผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการจัดทำและ พัฒนาหลักสูตร การวิจัยในชั้นเรียน การเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ นำข้อมูลมาใช้วางแผนการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครู การวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงและสำรวจความพึงพอใจต่อการใช้หลักสูตร

ผลการประเมินแนวทางการจัดทำหลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ความเหมาะสมของแนวทางอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้ของแนวทางอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การพัฒนาแนวทาง , หลักสูตรอาเซียน

Abstract

The research purposes were as : 1) to investigate the component and the indicators of developing for ASEAN curriculum 2) to study the current state and desirable of developing curriculum and 3) to develop the guideline of ASEAN curriculum for schools within Secondary Educational Area Service Office 27. The research was conducted associated with three phases. The first phase was to investigate the components and indicators of ASEAN curriculum construction. There were five respondents to investigate the information with the assessment form. In the second phase, the researcher studied current situation and desirable situation of ASEAN curriculum construction for schools within Secondary Educational Area Service Office 27. Groups of the study were 180 which were purposive sampled : education administrators, head of academic section, and head of ASEAN curriculum development units. The third phase was conducted to develop the guideline for ASEAN curriculum construction for schools. In this phase, nine respondents were interviewed from the education administrators, the head of academic section, and the head of ASEAN curriculum development units. Descriptive statistics used in this research were percentage, average, standard deviation. The research finding are summarized as follows :

1. The ASEAN curriculum for schools within the Secondary Educational Service Area Office 27 consists of 4 elements and 46 indicators, was overall, at the level of the most satisfaction. The average descending consecutive priorities including the subject matter assignment, the evaluation and improvement of curriculum usage, the teaching activities, and the curriculum purposes assignment.

2. The current status of ASEAN curriculum construction for schools within the Secondary Educational Service Area Office 27. All in all, the satisfaction

level was highly agreed. The sort was average descending three consecutive priorities including ASEAN curriculum purposive assignment, evaluation and improvement of curriculum implementing, and subject matter assessment. Desirable status, overall, the satisfaction level was at the most. The sort of three significant priorities were ASEAN curriculum purposive assignment, evaluation and improvement of curriculum implementing, and subject matter assignment.

3. The guideline development of ASEAN curriculum construction for schools within Secondary Educational Service Area Office 27 were : 1) ASEAN curriculum purposive assignment by explanation to make understanding, targeting philosophy, vision, mission in accordance with ASEAN community-driven, planning to improve the quality of education roles in curriculum guideline, networking operations, development regularly, and allocate adequate budgeting. 2) teaching activities by determining the course descriptions, unit and teaching plans deal with the curriculum, authentic measurement and evaluation, learning center, analyzing of research tools, providing and producing learning materials, using technology to promote learning, enhance students' ability for applying their knowledge to practical use, using foreign language to communicate, and developing of teaching activities 3) evaluation and improvement of curriculum implementing by analyzing school contexts, appointing curriculum management committee, educational supervision, monitoring, coordinating those involved in the preparation and curriculum development, classroom researching, the storage information system, information using to improve planning and curriculum development, exchanging teachers' knowledge, authentic measurement and evaluation, and the satisfaction survey to curriculum implementing.

The guideline development of ASEAN curriculum evaluation prepared by the experts found the right approach at the most and the feasibility of the approach is at the highest level.

Keywords : the guideline development , ASEAN curriculum

บทนำ

อาเซียน (ASEAN) หรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nation) ประกอบด้วยสมาชิก 10 ประเทศ (กรมอาเซียน กระทรวงต่างประเทศ, 2552) โดยมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์สำคัญ 7 ประการของการก่อตั้งอาเซียนไว้ดังนี้ 1) ส่งเสริมความร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์และการบริหาร 2) ส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงสู่ภูมิภาค 3) เสริมสร้างความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ พัฒนาการทางวัฒนธรรมในภูมิภาค 4) ส่งเสริมให้ประชาชนในอาเซียน มีความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดี 5) ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในรูปแบบของการฝึกอบรมและการวิจัย และส่งเสริมการศึกษาด้านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 6) เพิ่มประสิทธิภาพของการเกษตรและอุตสาหกรรม การขยายการค้า ตลอดจนการปรับปรุงการขนส่งและการคมนาคม 7) เสริมสร้างความร่วมมืออาเซียนกับประเทศภายนอก องค์การความร่วมมือแห่งภูมิภาคอื่น ๆ และองค์การระหว่างประเทศประชาคมอาเซียนประกอบด้วยความร่วมมือ 3 เสาหลักซึ่งเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ได้แก่ 1) ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political – security Community : APSC) 2) ประชาคม

เศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) 3) ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio Cultural Community : ASCC) โดยมีการร่วมมือเฉพาะด้าน (Functional Cooperation) ภายใต้สังคมและวัฒนธรรมที่ครอบคลุมในหลายด้านโดยมุ่งหวังให้เป็นประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางมีสังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน

ใน ส่วน ของ สำนั กงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้เตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยเร่งพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยให้รู้จักวัฒนธรรม สังคม ความเป็นอยู่ของเพื่อนบ้านอีก 9 ประเทศ ที่จะสามารถก้าวสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างมั่นใจ และในส่วนของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาซึ่งมีบทบาทสำคัญในเรื่องของหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ระดมความคิดจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ ครู และผู้เกี่ยวข้อง เข้าร่วมกำหนดกรอบแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนเป็นการเตรียมพร้อมสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน โดยการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กไทย 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียน ประกอบด้วยการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม 2) ด้านทักษะและกระบวนการ สามารถสื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่าง

สร้างสรรค์ แก้ปัญหาอย่างสันติวิธี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น มีภาวะผู้นำ คิดวิเคราะห์หรืออย่างมีเหตุผล 3) ด้านเจตคติ มีความภูมิใจและตระหนักในความเป็นไทยและความเป็นอาเซียน ยอมรับความแตกต่างในการนับถือศาสนา ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จะเห็นได้ว่ากระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นนิติบุคคล เป็นเรื่องภาระงานที่สำคัญของสถานศึกษา ถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการตอบสนองการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเพื่อเตรียมเยาวชนให้มีความพร้อมในการใช้ชีวิต มีสมรรถนะที่สำคัญ มีจิตสำนึกความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองอาเซียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ตามบริบทและความพร้อมของสถานศึกษา รวมถึงเป็นก้าวสำคัญเพื่อให้บรรลุถึงสิ่งที่อาเซียนต้องการ หลักสูตรสถานศึกษาจึงมีความสำคัญเพื่อมุ่งที่จะช่วยให้ครูและนักเรียนในการค้นคว้าเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับอาเซียน โดยรวมเพื่อให้พบจุดยืนและอัตลักษณ์ของตนเองมุ่งพัฒนาเพื่ออนาคตที่ดีกว่า โดยพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพระดับมาตรฐานสากล เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของพลเมืองไทย จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาแนวทางการจัดทำหลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การศึกษาต่อ และการเลือกประกอบอาชีพในตลาดแรงงานของประเทศอาเซียน เพื่อให้เยาวชนไทย คนไทย และประเทศไทยได้ก้าวสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างภาคภูมิใจและสง่างาม

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดของการจัดทำหลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดทำหลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27
3. เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดทำหลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา แล้วนำมากำหนดขอบเขตเนื้อหา 4 ด้าน ดังนี้ การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

การกำหนดเนื้อหารายวิชา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผลและการปรับปรุงการใช้หลักสูตร

2. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดของการจัดทำหลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างานหลักสูตรอาเซียน โรงเรียนโครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน (Spirit of ASEAN) ได้แก่โรงเรียน Sister School โรงเรียน Buffer School หรือโรงเรียน ASEAN Learning School จำนวน 9 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของการจัดทำหลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างานหลักสูตรอาเซียน รวม 60 โรงเรียน จำนวน 180 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ระยะที่ 3 การพัฒนาแนวทางการจัดทำหลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างานหลักสูตรอาเซียน โรงเรียนโครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน (Spirit of ASEAN) ได้แก่โรงเรียน Sister School โรงเรียน Buffer School และโรงเรียน ASEAN Learning School จำนวน 9 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

วิธีการดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดของการจัดทำหลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างานหลักสูตรอาเซียน จากโรงเรียนโครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน (Spirit of ASEAN) ได้แก่โรงเรียน Sister School โรงเรียน Buffer School และโรงเรียน ASEAN Learning School จำนวน 9 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบประเมินที่ผ่านการตรวจสอบและ

หาคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัด การจัดทำหลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษา มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert' Rating Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำแบบประเมินมาหาค่าทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยหา ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบประเมินในแต่ละด้าน

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของการจัดทำหลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างานหลักสูตรอาเซียน รวม 60 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จำนวน 180 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและหาคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน

5 คน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การจัดทำหลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 และ ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำแบบประเมินมาหาค่าทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยหา ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบประเมินในแต่ละด้าน

ระยะที่ 3 การพัฒนาแนวทางการจัดทำหลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างานหลักสูตรอาเซียน จากโรงเรียนโครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน (Spirit of ASEAN) ได้แก่โรงเรียน Sister School โรงเรียน Buffer School และโรงเรียน ASEAN Learning School จำนวน 9 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

(Structured Interview) ผ่านการตรวจสอบและหาคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ตอนที่ 2 เป็นแนวทางการจัดทำหลักสูตรอาชีวศึกษา สำหรับสถานศึกษา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตัวเอง

นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดการจัดทำหลักสูตรอาชีวศึกษา สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดการจัดทำหลักสูตรอาชีวศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวม

การจัดทำหลักสูตรอาชีวศึกษาสำหรับสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอาชีวศึกษา	4.95	0.11	มากที่สุด
2. การกำหนดเนื้อหารายวิชา	5.00	0.00	มากที่สุด
3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.98	0.04	มากที่สุด
4. การประเมินผลและการปรับปรุงการใช้หลักสูตร	5.00	0.00	มากที่สุด
โดยรวม	4.98	0.04	มากที่สุด

จากตาราง 1 พบว่า ผลการประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัดการจัดทำหลักสูตรอาชีวศึกษา โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการกำหนดเนื้อหารายวิชาและด้านการประเมินผลและปรับปรุงการใช้หลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียน

การสอน และด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันการจัดทำหลักสูตรอาชีวศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ดังตาราง 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การจัดทำ
หลักสูตรอาชีวศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวม

องค์ประกอบการจัดทำหลักสูตร อาชีวศึกษาสำหรับสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน
1. การกำหนดจุดมุ่งหมายของ หลักสูตรอาชีวศึกษา	3.82	0.75	มาก	4.84	0.37	มากที่สุด
2. การกำหนดเนื้อหารายวิชา	3.84	0.77	มาก	4.81	0.40	มากที่สุด
3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.77	0.78	มาก	4.77	0.45	มากที่สุด
4. การประเมินผลและปรับปรุงการ ใช้หลักสูตร	3.62	0.78	มาก	4.82	0.39	มากที่สุด
รวม	3.76	0.78	มาก	4.81	0.40	มากที่สุด

จากตาราง 2 พบว่า สภาพปัจจุบันการจัดทำหลักสูตรอาชีวศึกษา สำหรับสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการกำหนดเนื้อหาวิชา ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอาชีวศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลและการปรับปรุงใช้หลักสูตร สภาพที่พึงประสงค์การจัดทำหลักสูตรอาชีวศึกษา สำหรับสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ด้านการประเมินผลและปรับปรุงการใช้หลักสูตร ด้านการกำหนด

เนื้อหาวิชา และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ระยะที่ 3 แนวทางการจัดทำหลักสูตรอาชีวศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 27

1. การวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการจัดทำหลักสูตรอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 27 ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเพื่อจัดลำดับความสำคัญ (Modified Priority Needs Index : PNI_{modified}) เพื่อนำไปใช้ในการออกแบบแนวทางการจัดทำหลักสูตรอาชีวศึกษา สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ดังตาราง 3

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน และค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์การจัดทำหลักสูตรอาเซียน
สำหรับสถานศึกษาและค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง (PNI_{modified}) และ
ลำดับความต้องการจำเป็น

องค์ประกอบการจัดทำหลักสูตรอาเซียน สำหรับสถานศึกษา	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอาเซียน	3.82	4.84	0.27	2
2. การกำหนดเนื้อหารายวิชา	3.84	4.81	0.25	4
3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.77	4.77	0.26	3
4. การประเมินผลและปรับปรุงการใช้หลักสูตร	3.62	4.82	0.33	1

จากตาราง 3 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดทำหลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 27 เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การประเมินผลและปรับปรุงการใช้หลักสูตร การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการกำหนดเนื้อหาวิชา

2. การศึกษาการพัฒนาแนวทางการจัดทำหลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยศึกษาจากสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนตามโครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน (Spirit of ASEAN) ได้แก่ โรงเรียน Sister School โรงเรียน Buffer School และโรงเรียน ASEAN Learning School

จากผลการศึกษาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาไปสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เพื่อใช้ศึกษาและสร้างแนวทางการจัดทำหลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ดังนี้

2.1 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอาเซียน มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

สถานศึกษาวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานโดยภาพรวมก่อนการทำหลักสูตร ซึ่งแจกบุคลากรเพื่อสร้างเข้าใจในการจัดทำหลักสูตร กำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษา ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายการขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานและขับเคลื่อนหลักสูตรสู่ประชาคมอาเซียนตามแผนพัฒนาคุณภาพ

การศึกษา จัดเตรียมข้อมูลพื้นฐานสารสนเทศที่เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร และตรวจสอบความพร้อมก่อนการนำหลักสูตรไปใช้ กำหนดแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในการบริหารหลักสูตร กำหนดแนวทาง วิธีการในการใช้หลักสูตรไว้อย่างชัดเจน สร้างเครือข่ายในการดำเนินงานและพัฒนาหลักสูตร พัฒนาครูบุคลากรทางการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ และจัดสรรงบประมาณในการบริหารงานอย่างเพียงพอ

2.2 การกำหนดเนื้อหา รายวิชา มีแนวทางการพัฒนาดังนี้

วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาเพื่อกำหนดโครงสร้างหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน จัดทำคำอธิบายรายวิชา จัดการเรียนการสอนตามแนวทางการบริหารจัดการ เรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดทำหน่วยการเรียนรู้และบูรณาการเนื้อหา จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน กำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ กำหนดแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการศึกษา

2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

สถานศึกษา กำหนด โครงสร้างรายวิชา คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ และแผนการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรบูรณาการของทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ กำกับ ติดตาม และตรวจสอบ การวัด และ ประเมินผลการเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย ตามสภาพจริง จัดบรรยากาศ แหล่งเรียนรู้ ห้องศูนย์การเรียนรู้ที่เอื้อต่อผู้เรียนให้เข้าไปสืบค้น ข้อมูล ส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์เครื่องมือในการวัดประเมินผลและใช้กระบวนการวิจัย จัดหา ผลิต สื่อ การเรียนรู้ และใช้ เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ การฝึกทักษะจากประสบการณ์จริงและนำ ความรู้มาประยุกต์ใช้ ส่งเสริม พัฒนา ผู้เรียนได้ใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการ สื่อสาร ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถ ของครูอยู่เสมอ

2.4 การประเมินผลและการปรับปรุงการใช้หลักสูตร มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

สถานศึกษาวิเคราะห์สภาพ และความจำเป็นในการจัดทำและพัฒนา หลักสูตรโดยการมีส่วนร่วม แต่งตั้ง คณะกรรมการบริหารหลักสูตร นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลและสรุปผล การใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ ประสาน ทุกภาคส่วนให้เข้ามามีบทบาทและมี

ส่วนร่วม การทำวิจัยในชั้นเรียน เก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ นำข้อมูลที่ได้จากการนิเทศและประเมินผลหลักสูตรมาใช้ในการวางแผนการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากร วางแผนระบบการวัดผลและประเมินผลครอบคลุมทุกด้านด้วยวิธีการที่หลากหลายตามสภาพจริง และสำรวจความพึงพอใจต่อการใช้หลักสูตร

อภิปรายผล

1. องค์ประกอบและตัวชี้วัดการจัดทำหลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 27 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ 39 ตัวชี้วัดผลการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ มีการศึกษาเอกสารทางวิชาการ งานวิจัยด้านการจัดทำหลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตรที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ แล้วนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์เป็นองค์ประกอบและตัวชี้วัดของการจัดทำหลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษา ทั้งยังมีผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ เป็นผู้ตรวจสอบและประเมินองค์ประกอบ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้

สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการดังต่อไปนี้ 1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา 3) การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง 4) การจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา 5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ 6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน

การร่วมกิจกรรม (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553)

2. สภาพปัจจุบันการจัดทำหลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกระทรวงศึกษาธิการได้ปรับกระบวนการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้ท้องถิ่นและสถานศึกษาได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2542) ข้อมูลจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคนในสังคมไทย และจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนสู่ศตวรรษที่ 21 เพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มีความเหมาะสม ชัดเจนทั้งเป้าหมายของหลักสูตรในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมายสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็นทิศทางในการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนในแต่ละ

ระดับให้มีความชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติ สภาพที่พึงประสงค์การจัดทำหลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาแต่ละแห่งตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนจุดเน้นเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา พัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้อย่างเท่าทัน มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และศีลธรรม แนวการพัฒนาผู้เตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ พร้อมทั้งมีสมรรถนะ ทักษะ และความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ซึ่งแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับศิริพร วังริยา (2553) พบว่า 1) การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองนครพนม มีสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองนครพนม มีทั้งหมด 4 ด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร และด้านปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหาร

จัดการหลักสูตร สอดคล้องกับ พัททบัญญัติ
ดวงตะวงษ์ (2556) พบว่า 1) สภาพการ
บริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตร
แกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551 โดยรวมอยู่ในระดับ
มาก 2) ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะใน
การบริหารหลักสูตร ควรมีการดำเนินการ
ปรับปรุงและพัฒนาเมื่อสิ้นปีการศึกษา

3. แนวทางการจัดทำหลักสูตร
อาเซียนสำหรับสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 27 สรุปได้ ดังนี้

3.1 การกำหนดจุดมุ่งหมาย
ของหลักสูตรอาเซียน มีแนวทางการ
พัฒนา ดังนี้

สถานศึกษาวิเคราะห์สภาพ
การดำเนินงานของสถานศึกษาโดย
ภาพรวมก่อนการจัดทำหลักสูตร ประชุม
ชี้แจงแก่บุคลากรเพื่อสร้างเข้าใจในการ
จัดทำหลักสูตรเพื่อการพัฒนาสู่ประชาคม
อาเซียน กำหนดเป้าหมายการจัดการ
การศึกษา ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจของ
สถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายการ
ขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน แต่งตั้ง
คณะกรรมการบริหารงานและขับเคลื่อน
หลักสูตรสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน
ตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
จัดเตรียมข้อมูลพื้นฐาน สารสนเทศที่
เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรและตรวจสอบ
ความพร้อมก่อนการนำหลักสูตรไปใช้
กำหนดแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
และบทบาทหน้าที่ของบุคลากรทุกฝ่ายใน

การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา กำหนด
แนวทาง วิธีการในการใช้หลักสูตร
สถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนไว้อย่าง
ชัดเจน สร้างเครือข่ายในการดำเนินงาน
ด้านหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร
สถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน พัฒนา
ครู บุคลากรทางการศึกษาในการจัดทำ
และพัฒนาหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ และ
จัดสรรงบประมาณในการบริหารงาน
หลักสูตรสถานศึกษาอย่างเพียงพอ
สอดคล้องกับจรรุวรรณิ แพร์ศรีสกุล
(2556) พบว่า แนวทางการบริหาร
สถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน
สถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์
พันธกิจ แนวทางการขับเคลื่อนการจัด
การศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน สอดคล้อง
กับกิตติพงษ์ เจนจบ (2556) พบว่า ด้าน
การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
สถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์
เป้าหมาย แนวทางการใช้หลักสูตรและ
ตรวจสอบความพร้อมก่อนนำหลักสูตร
สถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนไปใช้

3.2 การจัดกิจกรรมการ
เรียนการสอน มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

ส ต น อ ก ษ อ ก ษ ก า ห น ด
โครงสร้างรายวิชา คำอธิบายรายวิชา
หน่วยการเรียนรู้ และแผนการเรียนรู้ของ
แต่ละวิชาที่สอดคล้องกับหลักสูตร
สถานศึกษา จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่
สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาและ
หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ กำกับ
ติดตาม และ ตรวจสอบ การวัด และ

ประเมินผลการเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและการประเมินตามสภาพจริง จัดบรรยากาศในห้องเรียน จัดแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน จัดห้องศูนย์การเรียนรู้อาเซียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าไปสืบค้นข้อมูลของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์เครื่องมือในการวัดประเมินผลและใช้กระบวนการวิจัยเพื่อการพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ จัดหา ผลิต สื่อ การเรียนรู้ และใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ อย่างหลากหลาย จัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียน การฝึกทักษะจากประสบการณ์จริงและนำความรู้มาประยุกต์ใช้ได้จริง ส่งเสริม พัฒนา ผู้เรียนได้ใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารโดยเฉพาะภาษาอังกฤษและภาษาในกลุ่มประเทศอาเซียน ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของครูเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่เสมอ สอดคล้องกับวิชา ยศอ่อน (2555) พบว่า การพัฒนาหลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอนมีการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นความแตกต่างตามศักยภาพผู้เรียน จัดกิจกรรมที่เอื้อให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ สอดคล้องกับสมศักดิ์ หิรัญอ่อน (2554) พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

3.3 การประเมินผลและการปรับปรุงการใช้หลักสูตร มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

สถานศึกษามีการวิเคราะห์สภาพและความจำเป็นในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรโดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลและสรุปผลการใช้หลักสูตร รายงานต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ประธานผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนให้เข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตร นิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรอาเซียนอย่างสม่ำเสมอ ทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อตรวจสอบและประเมินตนเองเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้และเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ นำข้อมูลที่ได้จากการนิเทศและประเมินผลหลักสูตรมาใช้ในการวางแผนการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากร บันทึกการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการประเมินหลักสูตร วางแผนระบบการวัดผลและประเมินผล ครอบคลุมทุกด้านด้วยวิธีการที่หลากหลายและวัดผลตามสภาพจริง และสำรวจความพึงพอใจต่อการใช้หลักสูตรอาเซียนจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน สอดคล้องกับวิลาสินี พรรคพิง (2556) พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการในสถาน ศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนด้านการวัดผล

ประเมินผลควรดำเนินการในเรื่องการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลในทุกรายวิชา รวมทั้งการออกแบบเครื่องมือที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดอาเซียน การอบรมพัฒนาครูเกี่ยวกับแนวทางการวัดผล การสร้างเครื่องมือและตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาอาเซียน สอดคล้องกับ ศักดา ใจตรง (2553) พบว่าแนวทางการบริหารหลักสูตรด้านการประเมินผลและการปรับปรุงการใช้หลักสูตร มีการกำกับดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา นิเทศ ติดตามการใช้หลักสูตร การวิจัยและการประกันคุณภาพ

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัย การพัฒนาแนวทางการจัดทำหลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับนำไปใช้

1.1 การนำแนวทางการจัดทำหลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษาไปใช้ในด้านที่ผู้วิจัยได้ลำดับความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรได้แก่ ด้านการประเมินผลและการปรับปรุงการใช้หลักสูตรด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายของ

หลักสูตรอาเซียน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการกำหนดเนื้อหารายวิชาเพื่อให้หลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพและเกิดการพัฒนายั่งยืน

1.2 การนำแนวทางการจัดทำหลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการกำหนดนโยบาย ที่ชัดเจน มีการกำกับ นิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนได้มีส่วนร่วมในการบริหารหลักสูตร และรายงานผลการใช้หลักสูตรต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเชิงคุณภาพในระดับสถานศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาความคิดเห็นและความต้องการของชุมชนที่มีต่อการบริหารหลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27

2.3 ควรศึกษารูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษาจากโรงเรียนที่มีการบริหารหลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 27 ที่มีประสิทธิผล
2.4 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับ
สภาพปัญหาและปัจจัยที่ส่งต่อการใช้
หลักสูตรอาเซียนสำหรับสถานศึกษาเพื่อ

เปรียบเทียบกับสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
อื่นด้วย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *นโยบายและแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- กรมอาเซียน 4 กระทรวงการต่างประเทศ. (2552). *แผนงานการจัดตั้งประชาคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ค.ศ. 2009 – 2015)*. กรุงเทพฯ : คาริสมา มีเดีย.
- กิตติพงษ์ เจนจบ. (2556). *การศึกษาความพร้อมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 1*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ : สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา.
- จารุวรรณี แพร์ศรีสกุล. (2556). *สภาพและแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7)*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พิทักษ์ ดวงตะวงษ์. (2556). *สภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วิชชา ยศอ่อน. (2555). *การบริหารหลักสูตรในโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับมัธยมศึกษา จังหวัดนครสวรรค์*. งานนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิลาลินี พรรคพิง. (2556). *แนวทางในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสหวิทยาเขต พระธาตุขามแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25*. รายงานการศึกษาอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ศักดิ์ดา ใจตรง. (2553). การบริหารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรจังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ศิริพร วัจรียา. (2553). สภาพปัญหาและประสิทธิผลการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของ โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองนครพนม. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนครพนม.

สมศักดิ์ หิรัญอ่อน. (2554). ผลการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียน ประถมศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัย ราชภัฏเทพสตรี.